

Hà Tiên – Đệ Nhất Cảnh Đẹp Miền Tây

Đến Hà Tiên là tìm đến một cõi thiên nhiên tĩnh mịch và thơ mộng. Hà Tiên nổi tiếng là một xứ thơ, với Hà Tiên thập cảnh của tao đàn Chiêu Anh Các do Mạc Thiên Tích làm chủ suy từ đầu thế kỷ XVIII. Thật ra Hà Tiên không chỉ có 10 cảnh đẹp như thế, chẳng qua người Việt Nam thích dùng con số 10 để chỉ về sự trọn vẹn "mười phân vẹn mười".

Hà Tiên, du khách có thể bắt gặp ngay từ đầu cái ấn tượng là mình bị bao vây bởi các thắng cảnh và di tích. Phía thị xã là Hồ, phía Tây có đảo Kim Dự, phía Nam có núi Tô Châu, phía Bắc có núi Ngũ Hồ, phía Tây Bắc có chùa Phù Dung, lăng Mạc Cửu. Tất cả những địa danh và di tích ấy đã đi vào truyền thuyết, thơ ca không chỉ 320 bài thơ An Nam Hà Tiên thập vịnh xưa kia mà còn của các thế hệ nối tiếp.

Nét đặc sắc của "An Nam Hà Tiên trấn cổ" là hình ảnh những tàn cây, những con đường ven biển có cách đây hàng trăm năm, nay dáng vẻ thơ mộng, cổ kính trầm tư như vẫn còn lắng đọng đâu đó trong cảnh trí thiên nhiên. Cho dù đã đi qua hơn 30 năm chiến tranh, qua sức mạnh khai phá của con người, thiên nhiên Hà Tiên vẫn còn đó nét hoang sơ của núi non vùng biên giới. Những núi Dựng (Châu Nham) vẫn sừng sững với vô số khối đá như mọc thẳng lên từ đất. Trong lòng núi, thiên nhiên còn giữ vẹn nguyên một hệ thống hang động âm u và kỳ ức dân gian còn luôn tồn tại truyền thuyết về chàng Thạch Sanh nhân ái, hào hiệp, dũng cảm, yêu đời!. Vào tận hang động bên trong lòng núi, trước tiên, người ta có cảm giác lạc vào nơi ở của các vị thần tiên, bởi cảnh trí huyền ảo thâm u tịch mịch; đây từng khối đá khổng lồ, hình thù quái dị, loang lổ rêu phong nằm im lặng dưới cột thạch nhũ mà thời gian như hẳn lên đó từng niên hạn hoá đá khác nhau của nó. Khung cảnh hang động luôn tạo ra một không gian trầm mặc trong khoảng tranh tối, tranh sáng mờ ảo mộng lung, làm cho con người cảm thấy sự nhỏ bé của mình trước tạo vật kỳ bí, nhưng cũng khơi gợi những tò mò thú vị...

Ngọn núi Thạch không cao lắm nhưng từ xa, nhiều nhà thơ họ Mạc của xứ sở này đã mệnh danh là Thạch Thôn Vân (hang đá nuốt mây). Mà thật vậy, ngọn núi ấy có một hệ thống hang động có hai tầng rõ rệt, mỗi tầng có cửa động quay về hướng Tây, tầng kia về hướng Đông. Cả hai cửa ấy đều hướng đúng theo hai mùa gió trong năm: gió chướng và gió nồm. Chính hai ngọn gió ấy đã lùa những đám mây vào hai cửa động như nhà thơ đã ghi nhận. Ngược lại, vùng biên giới Việt Nam - Campuchia - vùng Bình An lại là vùng "núi đòi mọc lên từ đầm lầy". Những nơi như núi Mo So, núi Hang Tiên là những ví dụ. Vùng này, dưới triều Nguyễn gọi là Tổng bình trị.

Vào cuối thời Nguyễn năm 1867, thủ lĩnh nghĩa quân Nguyễn Trung Trực cũng đã sử dụng địa hình núi - đầm này để làm căn cứ chống Pháp mà dấu vết lịch sử ấy nay còn lưu lại là khu đóng quân Ba Trại ở Hòn Trẹm và khu Rẫy Mới phía Bắc Hòn Chông.

Nói đến Hòn Chông là nói đến biết bao câu chuyện mà dân gian lưu truyền. Nhiều người dân địa phương còn nhớ như mới hôm qua câu chuyện thần hổ trên đỉnh Hòn Chông mà nay còn lưu lại địa danh mũi ông Thầy ven biển, ngay dưới chân hòn.

Quá về phía Nam Hòn Chông chừng 2 cây số, là núi Chùa Hang. Nơi đây có ngôi cổ tự cũng mang tên núi vì ngôi chùa ấy hoàn toàn nằm trong lòng núi, cửa hướng ra vùng biển có hòn Phụ Tử nổi tiếng. Tương truyền, Nguyễn Ánh đã từng nương náu ở đây trong thời bốn tâu. Lại có câu chuyện về một vị Chiêu Thuý của nước Xiêm La tị nạn ở đây, nhưng sau đó người nước ấy đã truy tìm và bắt được.

Với Hà Tiên, người ta không những thưởng ngoạn cảnh quan thiên nhiên và vẻ hoành tráng của tạo vật mà còn luôn được hồi tưởng về trang sử khai phá, mở mang và gìn giữ cõi bờ.